

İSTANBUL SERİRİYATI

Senelik abonesi iki lira

AYLIK TIP
MECMUASI

İdarehanesi : İstanbul, Cağaloğlu 23

Akıl hastalıkları ve sebepleri

Bu makale Dahliye Vekâletinin Üniversite Profesörlerinden sirkülerlerle vakı olan talebi üzerine yazılmıştır.

Dr. Mazhar Osman

«Akıl hastalıkları perilerle cinlerden gelmez. Cinnet, sar'a, nüzul... Hepsî «beyin» hastalığı, — akıl ve sinir hastalıkları — periler, cinler, uğrama, çarpılma, mecnun, hekim elinde iyi olur; mütetabipler, hocalar elinde ya ölür, ya öldürür, yahut eskir ve iyi olmak ümidi kalmaz. Bugün deliliğin sebebi büyü, sihir, çarpılma, uğrama değil, veraset, frengi, içki ve saire vücut hastalıklarıdır.»

Üfücutta her uzuv hasta olabilir. Böbreklerimiz, ciğerlerimiz, midemiz gibi beynimiz de hastalanabilir. Her hangi bir uzuv, hastalanırsa, onun vazifesinde bir kusur, bir değişiklik olur, böbrekler hastalanınca idrar süzemez, kanın pisliklerini idrarla atamaz, vücut çıkarmayan maddelerle zehirlenir, çıkarabildiği idrarın içinde de süzgeç bozuk olduğu için sağlam böbrekte olmayan şeyler bulunur.

Akciğerler nefes alıp vermeğe yaradığı için akciğerler hastalanırsa hasta serbest nefes alıp vermez, öksürür, balgam çıkarır. Midesi rahatsız olur, iştihadan kesilir, yüreğinde şişkinlik olur, kusar. İşte bunlar gibi düşünen, duyan, yapacağımız şeyi bildiren, iyiliği, fenalığı anlıyan beynimiz hasta olursa, tabii bu mühim vazifeler bozulacak. İyi düşünemeyecek,

yanlış duyacak, kararsızlık içinde bocalıyacak veya hatırına geleni düşünmeksizin yapacak, iyiliği, fenalığı anlamıyacak. Böyle hallere akıl hastalıkları, ruh hastalıkları diyoruz.

Beynimizin tıpkı koyun ve sığır beyni gibi ortası beyaz, dışarısi esmerdir. Esmer kısmına beynin kabuğu diyoruz. O kabuğun yapılışı insanda sair hayvanlardan çok farklı, çok mükemmeldir. Beynin dış kısmı (portakal kabuğu) hastalanırsa, akıl hastalıkları meydana çıkar.

Kolumuz, ayağımız istediği kadar sağlam olsun, kolu ayağı oynatan sinirlerin beyinde çıktığı yerde bir toplu iğne başı kadar bir hastalık, damarın çatlaması, bir damla kan, ona ait kol ve ayağın cansız, inmeli olmasınâ sebep oluyor. Beynin hangi kısmı, harap olursa, onun alâkadar olduğu vazife de gider. Artık, biz hastada bu gördüğümüz hale göre beynin kabuğunda, şu veya bu yerlerinde şu sebepten ileri gelen rahatsızlık var, dimağın bu noktası bozulmuştur, diyoruz. Bu kabuk kısmındaki hastalığda yerine ve sebebin hususiyetine göre inmelerin çeşitlerini, deliliklerin türülerini görürüz. Artık bu asırda peri, cin, çarpılmış, çarpılmış, fena yere su dökmüş, nazar deymiş sözlerini söyleyenleri bugünün adamı diye saymazlar; kurunu vustadan kalmış, müstahasa, müzelik derler. Ona hem acırlar, hem kızarlar. Nasıl gemiyi kaptan yürütür, binayı mimarlar yaparsa, vücuttaki, kafadaki fenalıkları da doktorlar iyi eder.

Hocaların, papasların, üfürükçülerin bu işlerle alâkasına inanmak, hattâ düşünmek koyu karanlıkta cehlin dibinde yaşamak demektir.

Hastalığı hekim tedavi eder, başkalarının yaptığı şarlatanlık haddini bilmemektir. Bir hocanın nefesile, bir papasın duasıle, bir üfürükçünün efsunile, şeyhlerin kerametile hiç bir hastalık iyi olmaz. İyi olanlar ya vücudünün kuvvetinin galebe etmesinden, ya hastalığın hafif olmasından, yahut hastalık seyrini bitirdiği için kendi kendine sönmesindedir. Dua yerine beddua, efsun yerine gazelle de geçecekse geçer. Lâkin hekimin müdahalesi böyle değildir. Vücudün kuvvetine yardım eder, hastalığı yendirir, doğrudan doğruya hastalığın zehirine karşı ilâç verir, o suretle iyileştirir.

Hocalar, şeyhler, efsuncular elinde kalan hastalıkların çok defa sonu felâkettir. Meselâ, deliliklerin beşte biri frengiden oluyor. Frengi, çok defa farkına varmadan yahut iyi tedavi olamıyor, beynin en derin yerlerine giriyor. Adamecağız günden güne sinirleniyor, unutkan oluyor, uykusu bozuluyor, çalışma kudreti eskisi kadar olmuyor.

Bunu, ilk zamanlar anhyabilir, ve yeni şiddetli tedavilerle hastalığı hemen bastırarak feci ve muhakkak bir ölümden kurtarabiliriz; yoksa delirir. Günden güne bunar, ötesinde, berisinde yaralar açılır, bir deri bir kemik kalır, ve nihayet ölür.

Halbuki memleketimizde bu gibi hastalar senelerce tekmeden kiliseye, türbelerden üfürükçülere taşınıyor, işi saytanla rahmanın talebesine bırakıyor. dimağ günden güne istihaleye uğruyor, hastalığın icabı, adamecağız ara sıra iyileştikçe, iyileşir gibi göründükçe, cahil muhiti, filân hocanın tükürüğü, filân şeyhin salyası iyi geldi diye pislikten keramet ummakta devam ediyor. Mihayet iş işten geçiyor, beyin çürümüş, hücrelerde dirilmek

kabiliyeti kalmamış, son zamanda denize düşen yılanla sarılır diye hekime gidiliyor. Böyle kurbanlar sayısızdır.

Deliliklerin pek çoğu iyi olur. Zincirlerle bağlı hastaların, yahut kara sevdamın ümitsizliğine dalmış biçârelerin iki üç ayda hekim elinde eski hallerine avdet edişini görmek kadar hekime zevk veren dünyada bir şey olmaz. Halbuki, bu biçâreler aile içinde felâketin çıkmaz sokaklarına dalar, yahut kendisi felâket doğurur. Meselâ yemekten içmekten kesilen bir melankoliği hekim sonda ile besler, yemek yemesine mani olan mide ve bağırsak bozukluğunu düzeltir, sıkıntısını azaltır, yaşamak zevkini verir, uykusuzluktan eriyip gitmesine meydan vermez. Bir müddet sonra iyi olur, eski hayatına, eski neşesine kavuşur. Dünyayı bir ay evvel kapkaranlık gören hasta o kara buluttan sıyrılır, oh... der. Halbuki aynı hasta cahil eller elinde yemeksizlikten, uykusuzluktan bir deri bir kemik olur, müteverrim veya kaşektik dediğimiz bir halde hekimin ölüme getirilir. Mezara götürmeden, imam gusletmeden insaf edip te bir defa da hekime gösterilir. Bu halde gelenlerin bile iyi olduğunu her gün görmekteyiz. Halbuki hastayı bu hale getiren cahil vicdanlar bir azap bile duymazlar. Yahut o melankolik uykusuz geçen bir gecenin sıkıntısına dayanamaz, kendini öldürür.

Hâlâ müteheyyic hastaları evlerinde saklayanlar çoktur. Bir direğe bağlı hasta arasıra dayakla ıslatılır, daha fazla azmasını diye aç bırakılır, hocanın tespihi de başıca ilâçtır. Uykusuz, aç ve dayak; bundan ölmezse ne âlâ. Sağ kalırsa, vakidir ki, bir gün ipi çözsün, eline rasgelen silâhı, en yakınlarının üzerine boşaltsın. İşte karışma göz dikti, vehmle babasını öldüren genç. Hekimlerin yasağına ehemmiyet vermiyerek yeniden korucu yapılan bir diğer adamecağız eline silâh geçti-

ğinin haftasında hiç bilmediği bir adamı öldürüyor. Sıkıntısı büyüden geldiğini, üfürükçülerden duyunca, kahvede her şeyden bihaber amcasının üzerine silâhı boşaltan ve: «Şehadet getir amca, sen beni yaktın, ben de seni yakıyorum» diyen ahçı çırağı.. Böyle cahalet yüzünden tüyler ürpertici binlerce facialarla dolu koca pavyon.

Saradan, nüzülden, daha maddî hangi hastalık vardır? Hâlâ bunların şifasını dişlerini temizlemesine üşenen cahil şeyhlerin tükürüklerinden bekleyenler sayısızdır. Beyindeki damarın biri patlar, kan beyne akar. Birdenbire kan boşalırsa, adam dimağ sektesinden ölür. Kan az ise, beynin içindeki hareket ve his yolları bir müddet kan içinde kahr, pıhtılar eriyinceye kadar o sınırlar işini yapmaz. Hangi tarafın sınırları ise, oranın kolu, ayağı oynamaz. Pıhtı eridikçe sinir serbestledikçe, yavaş yavaş eski halini bulur.

İsaf ediniz.. Kanın akmasına, pıhtının erimesine şeytan nefesi ne yapabilir? Bugün damarın patlaması, damar gerginliğinin artmasından ileri geldiğini biliyor; nüzül olmadan olacağını anlıyor. Hastayı perhize koyarak önünü alıyor: damarı çathyan hastanın başına buz koyuyoruz, fazla kan akmasına meydan vermiyoruz. Nüzül olunca da pıhtıyı eritmek için ilaçlara baş vuruyoruz. Elektrikle, masajla sınırların yeniden canlanmasına hizmet ediyoruz.

Sara da beynin hastalığıdır; hattâ saranın bir kısmına ameliyat bile yapıyor. Kafatası açılıyor ve hastanın kendini bilmez bir halde yerlerde çırpınmasına sebep olan bulunur. Çocuk iken salıncaktan düştüğü esnada beyne saplanan bir kemik parçası, sonradan büyüyen bir urcağı, mini mini bir solucan kesesi, yahut sertleşmiş bir kan pıhtısı çıkarılır, hasta da iyi olur. Muayene ile de, röntgenle de, gözle

de maddî olduğu görülen bir hastalığa efsun ne para eder?

Liselerin İslahı Üniversite Açılırken

(Bir ankete cevap)

Dr. Mazhar Osman

Liselerin tekâmülü için bir komisyon teşkil edilmiş olması pek musip olmuştur. Bilhassa Üniversite meselesinde hükümet gayet cezri ve mühim bir adım attıktan sonra Üniversiteye girecek talebenin bu fedakârlıklardan azâmî istifade etmesi için lâzımgelen evsafı haiz olmasını istiyeceği ve düşünceceği pek tabiidir. Bununla, halihazır liselerini tenkit ediyorum zannedilmesin, biz herşeyin daha mükemmeline daha eyisini istiyoruz. Bilhassa Üniversitemize ettiğimiz büyük fedakârlığın adamakıllı feyiz vermesi için ona girecek gençlerin lâykile hazırlanmasını düşünmek her mütefekkirin vazifesi ve hakkıdır.

Lise tahsilinde iki şey düşünülür. Bunlardan birisi Üniversiteye hazırlanmak, oradan azâmî istifade edebilecek bilgi ile mücehhez olmak. İkincisi hayata ait umumi malûmatı kâfi miktar bilerek hür, müteşebbis, malûmatlı, her işi başarabilir, hayattan yılmaz, mağduriyetten korkmaz, idealist bir iasan haline gelmek.

Üniversiteye hazırlanmak isteyen gençleri mize tavsiye edilecek ilk şey lisanıdır. Lisan bilmemek ilim âleminde çalışacak bir insan için bizim memlekette bir kusurdur. Çünkü başlı başına Darülfünun edebiyatımız zengin değildir. İhtisâsi eserlerimiz çoğalmamıştır. Binaenaleyh Üniversiteden ciddi istifade etmek için bugünkü Türk gencinin en aşağı üç lisan bilmesi şarttır. İngilizce, Fransızca, Almanca... Ve vurılacağı şubeye göre bunlardan birisini pek

iyi bilmesi, ana lisanı gibi bilmesi lâzımdır. Meselâ hekimler için Alman lisanı, mühendislik için bu üç lisandan herhangi birinin pek iyi olması şarttır? Aksi taktirde gençte ne kadar büyük istidat olursa olsun o istidadını tenmiye edemez; lâzımgeldiği kadar ilerleyemez. Binaenaleyh liselerimizde lisan meselesine daha ciddi surette, daha esash metotlar dahilinde fevkalâde ehemmiyet vermeliyiz.

Ondan sonra bu mekteplerin öğretmek için üzerinde duracakları en mühim nokta, okumak, yazı yazmak ve resim çizmek san'atleridir. Maatteessüf kendi zamanımı söylüyorum. Halâ da pek farklı görmüyorum, gençlerin dimağına lüzumlu lüzumsuz birçok şeyler hakkedilmeğe çalışıldığı halde bu gençler analarına babalarına adamakıllı mektup yazmak lâzımgeldiği vakit beceriksiz oluyorlar; yazı meselesinde yavan kalıyorlar. Okuma zevki ise birçok gençlerimizde pek mahduttur. Hangi şubeye intisap ederse etsin okumayı seven gençlerimiz istediğimiz kadar çoğalmıyor.

Birçok edebî ve fennî kitaplarımız, değil halk arasında, mütefekkir ve münevverler arasında da kari bulamıyor. Belkide yazarların kusuru!.. Fakat diğer lisanlarla yazılmış eserlere de hepimizin bigâne olduğuna delil, bildiklerimiz ve elimizdeki kitaplardır.

Hulâsa: Gençlere kitap karıştırmasını, bir meseleyi kitapta tetkik etmesini öğretmek ve sevdirmek lisenin vazifelerindedir. Hele resme hepimiz lâkaydız. Resim lisanı umumidir. Hangi şubeye intisap ederse etsin bir münevver adam, fikrini kroki suretinde ifade edemezse meselâ bir heyetşinas dürbünle gördüklerini kâğıda resmedemezse yahut bir doktor mikroskop altındakilerini kâğıt üzerine koyamazsa pek büyük bir noksanla malûl demektir. Halbuki bu noksanla maatteessüf hepimiz malûlüz. Bizim zamanımızdaki arabî, farisî gibi ölü lisanların şimdi kalkması ve namütenahi tafsi-

lâtlı din bilgilerinin affedilmesi gençliğin dimağı için büyük bir kazançtır. Bu dimağa çarınca Üniversite derslerini anlamak için hiç olmazsa lisenin son sınıflarında bir iki saat kadar (Lâtin ve eski Yunanca) koymak ızdırarında olduğumuz kanaatindeyim. Çünkü tetkikinden hiçbir zaman müstağni kalamıyacağımız fen kitaplarında bu lisanlar eksik değildir.

Lise tahsilinde Üniversite talebesinin diğer öğreneceği mühim şey:

Düşünmektir. Lisenin bütün malûmatı talebeye ezbercilikten evvel düşünmeyi öğretmelidir. Tarih, coğrafya, hendese, hesap meselelerinde namütenahi rakamlar ve isimler ezberlemektense meselelerin hallini düşünmek filâncanın doğum ve ölüm tarihini bilmektense hâdisei tarihiyei tetkik ederek ondan fikir ve ibret dersi almağı öğrenmek tahsilin esası olmalıdır.

Lise tahsillerinde bir mühim nokta daha gençlerin ellerinin becerikliğe alıştırılmasıdır. Hayat hele bugünkü anlayışile sade okuma yazma ile olmaz, bir genç her şeyi yapabilmelidir. Terzilik kunduracılık, marangozluk sporların envayı ile açılık biraz musiki bilmeli fikir metâ para etmediği vakit yine fikrile kollarının bilgisinden ve ayaklarının kuvvetinden istifade edebilmelidir.

Meselâ birçok ingilizler bilirim: Münevver ve âli tahsil görmüşlerdir. Bununla beraber odalarındaki mobilyeyi kendileri yapacak kadar marangozluk bilirler. Birçoğu evlerin boya ve tezyinatını kendi elleriyle yapmaktan zevk duyarlar. Bahçelerinin ağaçlarını aşlayan, çiçeklerini tarh eden lortların resimlerini her gün gazetelerde görmüyormusunuz?

Garsonluk, sofrada yemek vermesini bilmek bile bir iştir. Onun için gençlerimizi sade kitap hafızı yapmaya değil bütün umumî bilgilerle donatmağa çalışmalıyız. Ondan başka dimağın her melekesini ayrı ayrı terbiye yine liselere

düşen bir vazifedir. Şimdiye kadar hep mek-
tepler dimağın hafıza kuvveti üzerinde meşgul
oldular. Dimağın yegâne melekesi hafıza de-
ğildir. Dikkat etme, görme, muhakeme etme,
tahayyül etmeyi öğrenmek ve yeniden bir fikir
meydana getirme kabiliyetlerini çoğaltmak yine
liselere düşen büyük ve mühim bir iştir. Buda
kâfi değil: Dimağ zekânın ve teferruatının
merkezlerini haiz olduğu gibi aynı zamanda
seciye ve ahlâk merkezlerini de haizdir. Mek-
teplerde bu ciheti tenmiye etmek işi maatte-
essüf ekserya değerli veya değersiz eller tar-
fından tedris edilen ahlâk derslerine münhasır
kalıyor. Gencin iradesini gayirperestlik hissini
taassuptan uzaklaşma arzusunu tenmiye edecek
estetik ve etik kabiliyetleri aşılacak ve
fevkalâde vak'alar karşısında bilâtereddüt
yapılacak hattı hareketi gösterecek yüksek
bir terbiye lâzımdır. Meselâ vatanın namusu
taarruza uğradığı zaman bir gencin ne yapaca-
ğını bilememesi şahsını korumaya kalkışıp
korkması mütereddüt bir tahsilin alâmetidir.
Mektep bir gence yaşamasını öğrettiği kadar
insanca ölmesini de öğretecek bir terbiye
melidir. Yoksa mekteplerin sınıflarını arttırıp
ta beş sene jeometri, dört sene hayvanat, üç
sene nebatat okutmak, sonra da bir çiçek aşısı
yapmıyacak yahut tavuklarına bakmasını bil-
miyecek talebe yetiştirmek, hele senelerce
okuduğu hendeseye rağmen evinin yüksekliğini
ölçeceği ve yahut döşemesini muşambalayacağı
zaman şaşırıp kalan insanlar görmek, tahsilin
hiçe yaradığını gösterir. Tekrar edeyim, tahsi-
lin senesinden ziyade ameli ve faydalı olması
daha ziyade düşünülecek noktadır. Üniversite-
ye girecek değil, hayata atılacak olanlar da
bu tarzda talim ve terbiye edilmelidir.

Liselerden yetişecek talebenin hayatta müfit
olabilmeleri meselesi düşünülecek noktadır.
Üniversite ihtisas işidir. Asıl memleketi idare
edecek olanlar lise mezunlarıdır.

«Bunun için liselerin Gondamantal ve
Radikal bir terbiye vermesi ve tam bir «cen-
tilmen» insan yetiştirmesi lâzımdır. Birçok
âlimler Darülfünunun fikri daha mahdutlaştı-
rdığını halbuki liseler gibi edebiyata, felsefeye,
iktisada, kanunu tıbbı, hendese ve fiziğe elini
uzrtarak vüs'atlı bilgilerin insanı daha mükem-
melleştirdiğini iddia ederler ki — bence —
doğrudur. Meselâ lise tahsili mükemmel olan-
lar içinde bazıları daha yorgun olarak fakülte
hayatına giriyorlar. Fakülte dersleri onları o
kadar fazla enterese etmiyor. Lisedeki kabili-
yetlerini gösteremiyorlar. Halbuki lise kuvvetile
yine sınıfın en faydalı, en cazip efendileri
onlardır. Bir çokları da var ki lise tahsilni pek
üstünkörü görerek nasılsa Üniversiteye girmiş,
taze dimağla Üniversite derslerine sarılmış
ve sınıfta belki ötekilerden fazla muvaffak
olmuşlardır.

Böylelerde daima sathi bir yıldız bir nevi
sonradan görme hali var. Onun için fakültenin
iyi efendileri mekteplerinde bile yalnız kendi
ihtisasları dahilinde kalmaz. Ya lisanelarını
tevsi eder resim kabiliyetlerini arttırır, yahut
hayatın umumî malûmatına lâkayt kalmıyarak
gerek müzelerden ve sergilerden, gerek konfe-
ranslardan ve revülerden mecmualardan lise
bilgilerini arttırmıya yarar vasıtalar bulur.
Bu gibileri Darülfünunda yetişenler arasında
mümtaz bir mevki sahibi oluyorlar ve daha
semeredar oluyorlar.»

Ayın âkileri

M. O.

—Geçen sene bu vakit bekimler kitlesi heyecana gelmiş. kazanç vergisinin salim bir yola sokulması ve tahakkuk memurlarının indî içti-
hatlarına, az çok haysiyetsiz taktirlerine bırakılmaması için toplandılar, konuşular, bü-

yüklerle temasta bulundular. O dert geçen sene halledilememiştir, sade İstanbul mıntakasındaki memurlar değişmiştir, iş başına yeni memurlar getirilmiştir. Bermutat defterler tutuldu, beyannameler verildi, beyannameye göre tarh edilen vergiler ödendi. Herkes bu buhranlı günlerde bari yakamıza sarılan yok diye işsizliğin can sıkıntısına karşı teselli bulunmuşlardı. Çok devam etmedi, memurlar defterlerimizi yine tetkik ettiler, orayı burayı karıştırdılar. Vazifeleridir dedik açık kalpe önlerine açıldık. Hattâ kanuni hiç bir mecburiyetimiz olmadığı halde muhturaya protokol dedğimiz gayri resmî, hususî defterimizi bile isteyişlerine sabrettik. Biz, mahrem defterlerimizde halka ne miktar vergi verdiğimiz göreberek bize bir kat daha hürmetkâr muamele beklerken yine mutat üslupla bazı hastalardan beş, bazılarında iki üç alırsınız, bazılarını meccani bakışımız defterlerimizin sıhhati hakkındaki itikatlarını sarstığından keenlem yekûn addile defterdeki hanelere uygun azami kazanç üzerinden hesap yaparak ihtarnameler göndermeye başlamışlardır! Amma defterdeki o hanelerin bir kısmı sizin kendi aileniz, akrabanız ve dostlarınıza aittir. Diğer kısımda şakirtlerinizin ve ailelerinin, meslektaş mensuplarının, kutu lâyemutle geçinen küçük memurlarımızın fahrî haneleri imiş memur efendilerin umurudandı? O meccani haneler içinde size insafsızca hayali vergi tarh eden memurların veya meslektaşlarının kaç ailesi de var! Lâkin fırsat ellerinde iken ne bahasına olursa olsun hekimleri hırpalamak lazım. Başka menlekelerde en büyük hürmet gören hekimlere bu gibi çirkin muameleler bizde mübah görünüyor. Çünkü böyle daha göze girilir, işgüzar sayılır. Geçen sene hekimler arasında bin lira değil, beş yüz lira sabit vergi verecek kimse olmadığı büyükler ve mebuslarla etibba odası arasında konuşulmuş, Sıhhat Vekâleti bu mesele ile cidden minnetkârane alâka göstermişti.

Encümenlerden geçen kanun geriye alındı, Mecliste konuşulmadı. Etibba lehine bu geçen senenin muvaffakiyeti idi. Halbuki yine eski zihniyetle hem iki senelik vergiye birden hayalin alamıyacağı derecede vergi zammı yapıldı, altına yakın arkadaştan beyanname miktarına göre vergi alındıktan sonra üç bin lira daha vergi istenildi. İnsanın hem güleceği hem ağlayacağı geliyor. Sabahın altısında kalk, Cuma Pazar deme sekizden üçe kadar hastanelerde çalış. Oradan aldığı maaşın kazanç vergisine ver, guruba yakın evine gel, odada bekle yenlerin yarsısı geç geliyor diye kalkmış gitmiş hattâ bir kısmı artık başkasına gitmeli diye sizi büsbütün bırakmış, geriye kalanların bir kısmı eski reçtelyi tekrar yaptırmak veya değiştirmek için meccani konsoltoya gelmiş, bazısı yol uzun tuttuğu için hastanedeki sarı çizmelisinin sıhhatini sormağa veya şikâyete gelmiş bir nihayet iki saata münhasır olan konsoltasyon saatini fisebilillah sizi rahatsız ederek işgal etmiş. Guruptan sonra bu memlekette, değil muayenehanelerimizde sokaklarda kimse kalmıyor, halkın çoğu uzak yerlerden gelir. Zaten öyle olmasa sizinde okumağa yazmağa, dinlenmeğe ayırdığımız bir gece zamanımız var. Bu para nasıl kazanılır, ne vakit kazanılır ve hele kimden?... İstanbulun yarı halkı ya eenebi diyarına gitti veya Ankaraya... Kalanların bir kısmında çok fakirleşti. Vaktile vizitanızı ödeyebilenler bugün sizden bedava muayene şöyle dursun iş istiyorlar, muavenet dileniyorlar. Bir defa tam vizite veren ikinci defa gelebileceğini, daha azaltılmasını söylüyor. Bir reçete alan tekrar yaptrabilirmiyim diye bir çok defalar müraacaat ediyor. Defterlerimizde isim dolu... Amma akşam bize yorgunluktan, birde şu buhranlı zamanda bizi bu kadar senedir in'uh eden halka hizmetin manevî zevkenden başka bir şey kalmıyor. Lâkin yorgunluk ve manevî zevkin kazanç vergisi olmaz.

— Üniversitede ve hastanelerde faaliyet hummalı bir surette devam ediyor. Ecnebi profesörlerden birinci cerrahi kliniği hocası *Nissen* ile göz hocası *Igashaymer* cerrahpaşa hastanesinde, seririyatı velâdiye ve nisaiye hocası *Lipman* haseki hastanesindedir.

— Üniversitede tez yazarak doktora imtihanı vermek usulü ittifaka yakın bir ekseriyetle reddedilmiştir. Sınıf imtihanları yoktur, dört doktora vardır. Üçüncü sômestrinin nihayetinde teşrih, fizyoloji, ensaç, kimyayı hayatı, altında sômestr nihayetinde teşrihi marazi ve bakteriyoloji, sekizinci sômestr nihayetinde tedavi seririyatı, hfzissihha, tecrübî patoloji, onuncu sômestr nihayetinde dahili, harici, tıbbî adli, velâdi ve nisai imtihanları vardır. Akli ve asabi, cildi ve efrenci, üzni ve hançerevi, aynı, bevli, etfal röntgen ve fizikoterapi derslerinden imtihan yoktur, İmtihan olmıyan bu derslerden seririyata muntazaman devam ettiklerine, dersleri takip eylediklerine ve kâfi miktar malûmat sahibi olduklarına dair sertifika almıyan Ef. ler dördüncü doktora imtihanına giremez. Devam

etmemiş Ef. nin yalnız o dersden imtihan talep etmek hakkıdır. Dahili imtihanı esnasında profesörler etfalden, asabiyeden, cildiye ve efrenciyeden, cildiye ve efrenciyeden, hariciye imtihanında bevliyeden, göz ve kulaktan, ortopediden, tıbbî adli imtihanında akıl hastalıklarından sorabilir.

— İmtihan juri hey'eti o dersin ordinariusleri, profesörleri ve doçentleri ile ayrı bir dersin profesör veya doçentlerinden ibaret olacaktır. Notlar pek iyi, iyi, yeter, yetmez diye dört derece üzerine kabul edilmiştir.

— **Türk Tıp cemiyeti** : Bermutat Salı günleri muntazaman toplanıyor, gayet enteresan vak'alar gösteriliyor, faydalı münakaşalar oluyor. Pek kıymetli arkadaşlarımız tarafından konfranslar veriliyor. Ecnebi profesörler de bu içtimalarla alâkadar olmuş şimdiye kadar bir kaç tarafından konfranslar verilmişti.

Lipman — Gebelikte röntgen, *Nissen* - akciğer vereminin cerrahi tedavisi, *Şwartz* tüberküloz teşrihi marazisi *Bravn* - dizanteri basili, Oberdorfer - Anafaksi.

— Şubatın 17 inci cumartesi Ankarada yü-ksek sıhhat şurası toplanacaktır.

Süleyman Emin Paşa

Yine bir sabah acı ve kap kara bir haberle karşılaştık : *Süleyman Emin Paşa* sektei kalpten birdenbire ölmüş... bu haberin tesirile beynim uyuştı, gözlerim doldu, kalbimin acı acı burulduğunu hissettim. Yine o bildiğimiz karanlık aleme bu dünyanın en nurlu adamlarından, dostlarımızın en kıymetlilerinden birini daha gönderiyoruz ha... O *Süleyman Emin* ki insanlığın bir timsali, fazıl ve necabetin bir heykeli, bu memleketin büyük kalpli büyük ruhlı en temiz evlatlarından biri idi. O *Süleyman Emin* ki hayatını insanlığa, vatan hizmetine, vazife aşkına hasretmiş, sanki ta ezelde kimseyi kırmamağa, dünyada hiç bir fenalık etmemeğe yemin eylemiş ve dehrin hiç bir hadisesi onu yeminine hanis ettirememişti. Milyonlarca his ve haşa ki şinesinde barındıran, boş kafalılara, fena kalplilere hayat için daha cömert davranan hilkat *Süleyman Emin* gibi ailesine lâzım, vatana nafi, her kese dost iyilik babası bir adama bir az huzur ve rahatı çok gördü, henüz genç yaşında yorgun vücutünü bir az dinlendirmeye vakit bırakmadı.

Süleyman Emine çok yazık oldu. Ona her kes acıyacaktı, onun faziletlerine, seciyelerine hayran olan bizler ise bu cihetten ilelebet gayrı kabili teselliyiz... ne melek adamdı. Yirmibeş senelik dostumdur, necip simasından hiç bir zaman tatlı tebessüm eksik olmaz, en can sıkıcı şeylerden bile hiddetlenmez, ağzından fena bir söz çıkmaz, kimseyi kırma-mağa son derece dikkat eder..Me'murken dünyanın en vazifeşinâş ve muti bir memuruymdu, amirken alemin en müşfik ve en adaletli bir amiri idi. Nefsine bir az dikkat ederse sırf ailesine, ailesinden yüz kat itibar verdiği vatanına karşı hizmet edebilmek içindi. Vatanda en tehlikeli iş nerede ise *Süleyman Emin* bimuhabba bila tereddüt gitmekten çekinmez, hayatını kaybetmekten, geceli gündüzlü yorulmaktan, aç susuz kalmaktan hiç bir şeyden yılmamıştı onun istediği bir şeydi ta ki o iş kusursuz yapılsın.

Merhum Dr. Süleyman Emin Paşa

Ne mutedil, ne sakin adamdı. Aceleyi sevmez, her işi ağır ve teenni ile görür, lakin çok iyi yapardı... bu soğuk kanlılıktan tren kaçırmı, vapur kaçırmı. Gülerken dairesindeki odaya döner, resmi dairesinde vazife başında gecelerdi. Son derece muktessitti, on parayı israf etmezdi, dervişane yaşardı. Boş yere sarfedilen bir para için, vakit için kendi hesabına değil, vatan hesabına müteessir olurdu. *Süleyman Eminin* nazarında vatan ve vazife her şeydi çocuk, hayat, hayat ne zati menfaat onlar solda sıfırdı..

Süleyman Emin mütavassıt bir aileden doğmuştu. Her halde temiz kanlı bir aile evladı olduğuna şüphe yok. Askeri tıbbiyede yetişmişti. O zamanın münevver gençleri ve bilhassa tıbbiyelileri gibi vatanın sürüklendiği uçurumu görüyor, onu kurtarmağa çalışan jön türklüğe yardımı, ittihat ve terakkiye girmeye vatani bir vazife biliyordu. Hürrüyet fikirlerini memleket gençlerine aşılamağa çalışanlara yardım ederken yakalandı, Tarabluzgarba sürüldü. *Recep Paşa* nın himayesinde Tarablusta yoksul ve garip bir menfi hayatı yaşadı. Meşrutiyet ilân olundu, *Süleyman Emin* hürrüyetperverlerin başında İstanbula döndü, harbiye nezaretinde sıhhiye dairesine tayin edildi, o adeta yıpranmış, ihtiyarlamıştı. Yüreğinde ilme karşı bir çocuk şevki vardı. Almanyaya askeri hekimler gönderilecekti, musabakaya talip oldu, Almanyaya gitti. *Süleyman* Almanyada lûgat elinde

müzeleri, sergileri, ilim ocaklarını gezerken hatırlarım. Almanca'yı öğrenmeğe çalışıyordu, Şarlotenburgda muhterem zevcesile kapalı bir müslüman hayatı yaşıyordu. Henüz bir kelime almanca bilmediği halde askeri akademiye gidiyor, büyük bir sabırla bilmediği lisanla verilen takrirleri saatlerce esnemenen usane getirmeden dinliyordu. Devamsızlığa dünyada tahammül edemezdi. Bu sebatı ve devamı Süleyman'ı çabuk ilerletti. Orada Türk kulübü tesis etmişti, Reis *Süleyman Emindi*, ilk açılışa banada bir konferans verdirmişti. Almanlar *Süleyman Emin*i pek seviyor ve pek taktir ediyorlardı. Onun ciddiyeti, tavazuu, say'ı, vekarı, asil siması kadın erkek ecnebileri meclup ediyordu. Ne sempatik, ne sevimli adam diyorlardı. Süleyman vatanına döndü Balkan muharebesine uşak fırkasile iltihak etti. Balkan harbında rü'at eden orduda *Süleyman Emin*in yaptığı hizmetler tarifo sığmaz. Yaralıları toplatır, pansmanlarını yaptırır, vakit geçirmeden vatan muntakasına iade eder uyku ve rahat nedir bilmez, lakin düşmana tek bir yaralı bırakmazdı. Koleralıların başında çizmeyi ayağına muşamayı sırtına geçirmiş çorba ve ilâç dağıtırken, hiç öğrenmeksizin korkmaksızın koleralıların tedavi ve teselli ederken *Süleyman* her kes hatırlar. Hatta çatalca harbi başladığı vakit hekimlerin büyük çekmece evlerinde koleralı-ları bırakıp kaçtığını duyunca yanına iki nefer, bir doktor ve bir eczacı alarak harp gülleleri arasında köye inen ve denizden koleralıların küçük çekmeceye gönderen *Süleyman*ı, o zaman elini süblüme ile çeşmede yıkarken su içen beygir ürkmüş ve başına vurmuştu. Vazifesini her kesten fazla yapmış, yaralı ve baygın Türk ordusuna iltihak eden o günkü *Süleyman Emin*i hiç unutamam. Harbi umumide *Süleyman Emin* her cephede ordunun mukaderatını yükseltmeğe çalışıyordu. İstiklâl muharebesine girdi, bütün ordunun sabra müfettişliğini yaptı. Kimse ondan şikâyet etmiyordu, ondan şikâyet edenler varsa vazifeye fevkalâde sarılmasını tahtide muktedir olamayanlardı, harp bitti, askeri sıhhiye reisi oldu. Askerî hekimleri kanunlarını yaptı, Gülhanede mütehassısların fazla yetiştirilmesi çarelerini temin etti. Askerî malûllerin terfihi için elimizdeki o fevkalâde mükemmel kanunu meydana getirmekte *Süleyman Emin*in himmeti minnetle anılmağa lâyıktır. Dünyanın en müstakim, en adil, en vazifeşinas ve en nazik bir adamı demekte tereddüt etmiyeceğim bu zatı Cümhur Hükûmeti ali karar hey'etinin başına getirdi vatana karşı karanlık mevkide bulunanların muhakemesine başlayan hey'etin reisi idi. Orada çok adilane, hissiyata ve dedi keduya kapılmadan vatani vazifesini yaptı. Nihayet şurayı devlet mülkûye dairesine âza olmuştu. Ankarada Cebecide askeri hastaneler civarında elli senelik ekonomisile mini mini bir ev yaptırmıştı. Bir az daha para biriktirirse kayın pederi Gureba Hastanesi ser tabibi merhum *Ahmet Paşadan* kalan Çamlıca yolundaki köşkünü tamir ettirecekti. Ter temiz bir aile hayatı yaşıyordu, kızını bakteriyolog yüz başı *İbrahim Beye* vermişti. Bu kadar yüklü ve çalışkan bir bayatın yorgunluğunu dünyada dinlendirmeğe talihi müsaade etmedi, huzur anca rahat döşeginde görünmek mukaddermiş. Zavallı *Süleyman Emin* paşa, zavallı dostum.

URASEPTINE ROGIER

Kam, rumatizma ve rihi
tagayyürden

Diyatez, artiritizm ve netayici

Uraseptin (Rojiye)

Uzviyetten «Hamızı bevl» in tart ve itrahını teshil
için müstamel edviyenin en mükemmel ve en muvafikidir.

Tarzı istimali : Bir az su içinde 3 - 6 kahve kaşığı

Avrupada birinciliği diplomalarla musaddak şayanı itimat marka

HASAN Müstahzaratı

Perakente adedi kuruş

Hasan kuvvet şurubu küçük	60
» » » büyük	100
» » » 1 K.	150
Hasan kolonyası 1/24 litre	20
» » » 1/16 »	30
» » » 1/8 »	50
» » » 1/4 »	100
» » » 1/2 »	180
Nesrin kolonyası 1/8 »	30
» » » 1/4 »	50
» » » 1/2 »	80
Hasan tuvalet sabunları küçük	25
» » » büyük	35
Hasan gliserin sabunu	25
» » » limon, gül	25
Hasan çocuk pudrası	20
Hasan sürmesi (sürmedanlığı ile)	20
» » Lüks büyük	50
Hasan (Dantos) diş macunu	20
» » (Dantos) diş suyu	30
Hasan Biriyantini	40
Hasan Zeytinyağı 1/4 K.	25
» » » 1/2 K.	40
» » » 1 K.	60
» » » 2 K.	100
» » » 1 Ok.	75
» » » 2.1/2 » şişesile	175
» » » 5 » tenekesile	350
» » » 13 » »	860
Hasan Bademyağı Şişe	30
Hasan Kınakına Hülâsası	30
Hasan Fayda 1/4 k.	45
» » » 1/2 k.	70

Perakente Adedi kuruş

Hasan Fayda 1 k.	110
Hasan Fayda 6 Litre tenekesile	450
» » Pompa	100
Hasan çiçek suyu 1/4 k.	30
» » » 1/2 k.	50
Hasan gül suyu 1/2 k.	50
Hasan Mai mukattar (Odistle)	20
Hasan Garanto (prezervatif)	40
Hasan Garanto » ipekli	75
Hasan diş fırçaları muh;elif fiatta	
Hasan balıkyağı 1/4 k.	40
» » » 1/2 k.	60
» » » 1 k.	100
Hasan diyabetik çikolatası	20
» » » kilo	360
Hasan gluten ekmeği	35
» » gevreği	55
» » Bademli gluten ekmeği	55
» » Gluten makarnası 1/2 K.	55
» » Şehriyeleri 1/2 K.	55
Hasan pirinç özü unu 250 gr.	25
» buğday özü nişastası	gr. 25
» ırmık özü	gr. 25
» patates özü unu	gr. 25
» arpa » »	gr. 25
» yulaf » »	gr. 35
» mercimek özü unu	gr. 25
» bezelye » »	gr. 25
Trihofil Saç suyu »	125
Treparsol Frengi ilacı	225
Süheyl Romatizma ilacı	125
Süheyl İştah ilacı	100

ANDOKRISIN

(FOURNIER)

MUHTELİF UZUV HULASALARI

KAŞE : OVAIRE 0.10 ve 0.20

PLURIGLANDULAIRES (Masculin ve Feminin)

COMPRIME : OVAIRE

THYROÏDE

ORCHITINE

SURRENALE

HYPHYPSE

PLURIGLANDULAIRES

(Masculin ve Feminin)

AMPUL : OVAIRE

ORCHITINE

Buuların müsaadehi resmîyeleri Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti tarafından verilmiştir. Her Eczane ve Ecza depolarında bulunur.

BIOLACTYL

(FURNİYE)

En kuvvetli bir süt mayasıdır. Bağırsakları temizler.

Yemekden evvel 3-4 komprime

BYLÉIL

(FURNİYE)

Safra hulasasıdır. Safra ifraz veya ifrazında bozukluk varsa izale eder.

Yemeklerden sonra 2 - 3 adet

OXYMENTHOL PERRAUDIN

LA

**KYMOSSINE
ROGIER**

A. BASE DE FERMENT LAB
& SUCRE DE LAIT PURIFIÉS

Vekili umumisi : Pertev Arslan, Yeni postane caddesi No. 4

Kimozin (Rojıye)

Çocukların usreti hazımında, kay,iltihab midii meaide, çocuk ve kâhillerin süte karşı ademi tehammüllerinde

Miktar : 200 S.M³ inek sütüne bir ölçü kaşığı.

Numune ve Edebiyat için :

Vekili umumisi : Pertev Arslan, Yeni postane caddesi No. 4

Bromüre mürekke
batiyle birleştirilmiş
vale.yarın cümlei asa-
biye teharrûsati umu-
miye sinde ne derece
müessir olduğu müte
hassıslarca malûmdur.
SEDINA müstahzarı
bu iki devayı müsek-
kinin alınma tarzını
kolaylaştıran bir şekil-
de tertip edilmiştir.

Hasta kolaylıkla
ve bir bulantı duymak-
sızın içebilir. Valerya-
nın koku ve lezzeti la-
tif bir şekilde irca edil-
miştir.

Tibbî miktarı bir
tatlı kaşığı yarım fin-
can su içerisinde alın-
malıdır.

Günde 4 tatlı kaşığı

KORİZAL

NEZLE, GRIP, BOĞAZ Hastalıklarına karşı en müessir bir
müstahzardır. Haricen koklanacak.

Kansızlığa karşı

**Ferat Çelik
Şurubu**

Zayıflığa karşı

DRAGÉES HUILE de FOIE de MORUE GRANULÉS
SOLIDIFIÉE et SELS de CALCIUM

CALCOLEOL

RACHITISME
DEMINÉRALISATION
SCROFULOSE

DRAJE ve GRANULE
Bozulmaz ve Kokusuz
Lezeti Hoşdır

TROUBLES DE
CROISSANCE
AVITAMINOSES

BELLAFOLIN

"SANDOZ"

Teşennüç ve Vagotoni ilâcı
Asthme - Boğmaca öksürüğü -
Mide ülseri - Hiperkloridri -
Veremlerin gece terlemeleri -
Hamil kayları - Deniz tutması

BELLADENAL

"SANDOZ"

Anjine de Poitrine - Sar'a
Buhran halleri - Migraines - Üsretitamıs
Muannit kaylar Deniz tutması

TÜRKİYE UMUMİ VEKİLİ
İSTANBUL - Küçük Kinacıyan Han
POSTA KUTUSU 560

FUAT MEHMET
Eczacı - Kimyacı

TRICALCINE

LE RECALCIFIANT CLASSIQUE

INDICATIONS

TUBERCULOSE
RACHITISME . SCROFULOSE
GROSSESSE . ALLAITEMENT
CARIES DENTAIRES
CONVALESCENCES
F R A C T U R E S

Opothérapique Granulés

Kaşe

Komprime

Toz (Poudre)

Granulés

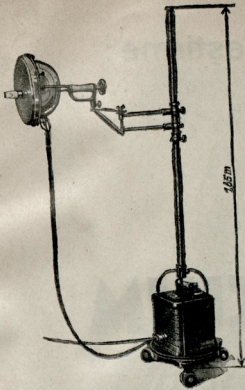
ve Çokolatlı

TRICALCINE

En kuvvetli mukkavidir

Laboratoire des Produits SCIENTIA. 21, rue Chaptal, Paris. 9e. A1

Bir yenilik!...

Ültraviyole şualarının dişçilikte istimali

Dişçiliğe mahsus yeni « ORIGINALE HANAU » ultraviyole lambası, diş tabiplerinin alaka ve tasvibine çabuk mazhar olmuştur.

Paradentoses, abcés. peridontites, ih raç yaralarının tákimi ve sairenin tedavisinde tamamen memnuniyetbahş neticeler elde edilmiştir.

«QUARZLAMPEN - GESELLSCHAFT» m. b. H.

HANAU

Hararet eskidenberi, evcai iltihabi, romatizma, fironkl ve sinir illetlerine karşı en iyi vasitai mücadele olarak kabul edilmiştir.

Ziyadar şuaatı harre neşreden yeni küçük «SOLLUX» lambası büyüğü gibi fakat az masrafla bu şuaların istimalini temin edcn en son tekemmüldür. Fiatı çok ehven olan küçük «SOLLUX» lambasının istimali çok pratik olup sıcak kompreslerin tavsiye edildiği ahvalde de istimal olunabilir. Vücudun herhangi bir kısmına kabili tatbiktir. Hususile kulak hastalıklarına şayanı tavsiyedir.

«QUARZLAMPEN - GESELLSCHAFT» m. b. H.

HANAU

Madenlerle kuvvetleştirme :

OPOCALCIUM

Doktor Guersant in

Radyomlusu (Ergosterin irradiye ile yapılmış) :
Kaşe ve granüle halinde

Sadesi : Kaşe ve granüle halinde

A. RANSON
Dokteur en pharmacie
121 Avenue Gambetta
Paris (XXe)

Nümune ve edebiyatı tıbbiye
O. Aznavour Mahdumları
Bencibara han
Istanbul

ELITYRAN

Guddei derekiyenin bütün tesirini haiz
"standardisé guddei derekiye
müstahzarı."

Métabolisme basal'i yükseltir.
Yüksek dozlarda dahi fevkalâde güzel
tahammül edilir.

Kullanış yerleri: Guddei derekiye kifayesizliği.
fartısemane, myxoedême v. s.

Ticarî şekilleri: Elityran tabletleri
ve ampulleri.

» *Bayer-Meister Lucius* «
Leverkusen /Almanya

Mitigal

Association sulfureuse de consistance semi-visqueuse.

Kullanışı rahat ve temizdir. Parazitler üzerindeki tesiri ile kaşıntı ve iltihap giderici tesiri mükemmeldir.

Her türlü parazit dermatozlarında, huveysali afetlerde, ekzema, kepekli ve kaşıntılı cilt hastalıklarında parlak neticelerle kullanılır.

Original ambalajları : 75 ve 150 gr. lık şişeler.

EVIPAN

Tipik uyku ve yeniden
uykuya dalma ilâci.

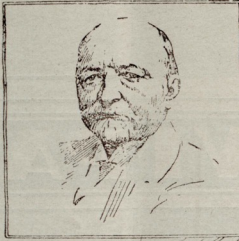
*Çabuk uyku getirir. Rahat
bir uyku verir. Herzamanki
saatte zinde bir vücutle uya-
nılır. Evipan, gece geç vakit
dahi alınsa, ertesi sabah uya-
nınca başta ve vücutte hiçbir
yorgunluk hissi bırakmaz. İlâ-
ca alışmak tehlikesi yoktur.*

Original ambalajı :
0,25 gr.lık 10 tableti havi tüpler.

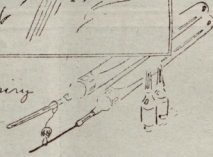

» Bayer Meister-Lucius «

Leverkusen (ALMANYA)

S. Behring

Daha çabuk imtisas, daha çabuk tesir,
daha az serum hastalığı tehlikesi
az albüminli ve mütেকâsif serum tatbikinin muhassenatını teşkil eder.
Bu neviden olan aşağıki serumlar her zaman bulunur.

Az albüminli ve mütেকâsif serumlar:

	Kuruş
Difteri serumu 500 misli	
8 cm ³ ampul = 4000 beynelmîl ünite	130
Difteri serumu 500 misli	
Serule içinde 8 cm ³ = 4000 beynelmîl ünite	140
Difteri serumu 500 misli	
10 cm ³ ampul = 5000 beynelmîl ünite	160
Difteri serumu 500 misli	
Serule içinde 10 cm ³ = 5000 beynelmîl ünite	170
Difteri serumu 1000 misli	
10 cm ³ ampul = 10000 beynelmîl ünite	385
Serule içinde 10 cm ³ = 10000 beynelmîl ünite	395
Difteri serumu 2000 misli	
10 cm ³ ampul = 20000 beynelmîl ünite	765
Dizanteri serumu 400 misli	
10 cm ³ ampul = 4000 beynelmîl ünite	150
20 cm ³ ampul = 8000 beynelmîl ünite	275
50 cm ³ ampul = 20000 beynelmîl ünite	620
Serule içinde 10 cm ³ = 4000 beynelmîl ünite	165

Yukarıki fiyatlar, İstanbul ve İzmirde perakende satış fiyatlarıdır

„ Bayer-Meister-Lucius - Behringwerke ”

LEVERKUSEN (Almanya)

URASEPTINE ROGIER

Uraseptin (Rojiye)

Kum, rumatizma ve rihi
tagayyürden
Diyatez, artiritizm ve netayici

Uzviyetten «Hamızı bevl» in tart ve itrahını teshil için müstamel elviyenin en mükemmel ve en muvafıktır.
Tartzi istimali : Bir az su içinde 3 - 6 kahve kaşığı

Avrupada birinciliği diplomalarla musaddak sayanı itimat marka

HASAN Müstahzaratı

	Perakente adedi kuruş
Hasan kuvvet şurubu küçük	60
» » » büyük	100
» » » 1 K.	150
Hasan kolonyası 1/24 litre	20
» » » 1/16 »	30
» » » 1/8 »	50
» » » 1/4 »	100
» » » 1/2 »	180
Nesrin kolonyası 1/8 »	30
» » » 1/4 »	50
» » » 1/2 »	80
Hasan tuvalet sabunları küçük	25
» » » büyük	35
Hasan gliserin sabunu	25
» » » limon, gül	25
Hasan çocuk pudrası	20
Hasan sürmesi (sürmedanlığı ile)	20
» » Lüks büyük	50
Hasan (Dantos) diş macunu	20
» (Dantos) diş suyu	30
Hasan Biriyantini	40
Hasan Zeytinyağı 1/4 K.	25
» » 1/2 K.	40
» » 1 K.	60
» » 2 K.	100
» » 1 Ok.	75
» » 2.1/2 » şişesile	175
» » 5 » tenekesile	350
» » 13 » »	860
Hasan Bademyağı Şişe	30
Hasan Kınakına Hülâsası	30
Hasan Fayda 1/4 k.	45
» » 1/2 k.	70

	Perakente Adedi kuruş
Hasan Fayda 1 k.	110
Hasan Fayda 6 Litre tenekesile	450
» » Pompa	100
Hasan çiçek suyu 1/4 k.	30
» » » 1/2 k.	50
Hasan gül suyu 1/2 k.	50
Hasan Mai mukattar (Odistile)	20
Hasan Garanto (prezervatif)	40
Hasan Garanto » ipekli	75
Hasan diş fırçaları muhelif fiata	
Hasan balıkyacağı 1/4 k.	40
» » 1/2 k.	60
» » 1 k.	100
Hasan diyabetik çikolatası	20
» » » kilo	360
Hasan gluten ekmeği	35
» » gevreği	55
» Bademli gluten ekmeği	55
» Gluten makarnası 1/2 K.	55
» » Şehriyeleri 1/2 K.	55
Hasan pirinç özü unu 250 gr.	25
» buğday özü nişastası gr.	25
» ırmık özü gr.	25
» patates özü unu gr.	25
» arpa » » gr.	25
» yulaf » » gr.	35
» mercimek özü unu gr.	25
» bezelye » » gr.	25
Trihofil Saç suyu »	125
Treparsol Frengi ilacı	225
Süheyl Romatizma ilacı	125
Süheyl İştah ilacı	100

VEREM HASTALIKLARI: Akciğer veremini, cilt veremini (lupusun) adenitlerin,
kasabi daibührün, risyevi afetlerin,

Altunla hususi tedavisi:

SANOCRYSINE Originale Danoise du

Prof. MOLLGAARD

dahili verid ve beyneladale

SANOCRYSINE'in medhine dair yüzlerce müellifatta edebiyat vardır.

Dosaj : 0.01 - 0.025 - 0.05 - 0.10 - 0.15 - 0.20

0.25 - 0.50 - 0.75 - 1 gr.

Nümune ve edebiyatı tıbbiye: AMOURY & RECK, Küçük Kınacıyan Han
22 - 23, İstanbul, Telefon 20714.

Kisarna Maden suyu

En leziz ve sıhhi sofraya suyu... Karaciğer ve böbrek taşlarını düşürür, taşların teşekkülüne mani olur, her çeşit hazımsızlığa, mide eksiliğine, şişkinliğine, peklige karşı en iyi ilaçtır. Romatizmalar, şişmanlar, şekerliler kisarna maden suyunu kullanmalıdır. En tabii iştah ilacı **Kisarna** maden suyu.

Muhterem doktorlarımız! Mübarek vatanımızın sinesinden çıkan cidden nefis ve mümtaz maden suyunu kisarnayı yabancı maden sularına tercih de tereddüt etmeyiniz.

FAYDA